

Stockholm, 11 november 2011

Låt Khalid Saeed få stanna i Sverige

Humaniströrelsen i Sverige och utomlands vill uppmärksamma fallet med *Khalid Saeed* från Pakistan, som fått avslag från Migrationsverket på sin ansökan om uppehållstillstånd i Sverige. Han riskerar nu att sändas tillbaka med hela sin familj. Faran för deras liv och välbefinnande är stort i hemlandet, där Khalid öppet framträtt som ateist och tagit avstånd från islam, bl a genom sk förtal av profeten Muhammed – något som i Pakistan kan vara förenat med dödsstraff. Han är dessutom politiskt oppositionell mot Pakistan som statsbildning.

Svenska *Humanisterna* och de paraplyorganisationer vi tillhör, *European Humanist Federation* (EHF) och *International Humanist and Ethical Union* (IHEU), har som en av sina viktigaste uppgifter att försvara religions- och trosfriheten i världen. Rätten för var och en att bekänna sig till vilken livsåskådning man vill - och att kunna skifta denna när helst man önskar - är fundamental för demokratin och de mänskliga rättigheterna, överallt på jorden.

Saeed anlände till Sverige och sökte asyl sommaren 2009, efter att han och medlemmar av familjen utsatts för hot och misshandel i Pakistan. I sommar fick han så slutligt avslag på sin ansökan juni/augusti, trots sin berättelse och kända inställning som islamkritiker. En av nämndemännen meddelade skiljaktig mening i målet. Som aktiv i ett ateistsällskap i Pakistan och internationellt i ett flertal sekulära organisationer, däribland Ex-muslimerna i Storbritannien, är han ett givet mål för mer extrema islamistiska grupperingar i hemlandet, förutom vad han kan riskera från statens sida.

Parallellt med de sekulära domstolarna i Pakistan finns även den religiösa rättsordningen med bl a obligatoriskt dödsstraff för hädelse. I en rapport från UD om Mänskliga rättigheter i Pakistan 2010, betonas hur utsatta människor från livsåskådningsminoriteter är. Ett godtyckligt och informellt system av rättskipning baserad på islamisk rätt och stamtraditioner tillämpas också i de olika stamområdena. Att risken för ”otrogna” inte bara är teoretisk utan högst reell har vi allt för många exempel på, vad som än brukar hävdas från officiellt håll i landet.

(Utdrag från rapporten, våra markeringar i texten)

Brott som begås mot personer som tillhör minoriteter lagförs mer sällan än andra brott och offrens utsagor verkar inte tillmätas samma trovärdighet. De omfattande polisövergreppen mot personer som tillhör minoriteter gör att dessa ofta avstår från att anmäla brott för att slippa kontakt med polisen. Pakistansk lag och myndigheter skyddar inte i tillräcklig utsträckning personer som tillhör minoriteter.

Ett allvarligt problem är lagstiftningen mot hädelse, som ofta används för anklagelser riktade mot personer som tillhör minoriteter, och regeringens oförmåga att skydda dessa mot våldshandlingar. Punjabs guvernör mördades t ex när han ville genomdriva reformer mot blasfemilagarna.

Det är enligt lag inte förbjudet att konvertera från islam till annan religion, men muslimer kan ändå räkna med social uteslutning, tortyr eller i värsta fall döden om de väljer att avsäga sig sin tro på islam. Det är förbjudet för icke-muslimer att försöka omvända muslimer till annan religion. Straffbalken ger dödsstraff eller livstids fängelse för hädelse eller smädande av heliga muslimska personligheter eller koranen.

Lagstiftningen mot hädelse innebär en betydande inskränkning av religions- och yttrandefriheten och missbrukas ofta för att göra upp personliga vendettor. Blasfemilagarna underblåser våld och diskriminering av muslimer, kristna, ahmadiyyer, hinduer med flera på grund av deras tro, och rättssäkerheten uppvisar stora brister i dessa ärenden.

Medierna har senaste tiden upprepade gånger rapporterat om att shiamuslimska pilgrimer dödats i landet, så det extrema religiösa våldet och den ständigt manifesterade intoleransen är allestädes närvarande. Khalids ateism har varit känd sedan länge och än mer nu efter att han kom till Sverige. Dessutom var han redan bekant som islamkritiker bland motståndare innan han lämnade, vilket bara det utsätter honom för konkret livsfara, med de lagar, traditioner och stämningar som finns i landet.

Även här i Sverige hotas muslimska ”avfällingar”, som bekant. Detta kunde vi nyligen höra om i samband med den imam i Rinkeby utanför Stockholm som i direktsänd radio yttrade att ”Det är varje muslims skyldighet att döda dem som lämnar islam”. Att situationen är många gånger värre i en islamisk republik som Pakistan än i det sekulära Sverige kan var och en lätt förstå. Inom islam är vissa grupper oförsonliga mot apostater.

Tidigare vet vi att situationen i Pakistan är mycket allvarlig för islamkritiker och det tog den internationella humaniströrelsen bl a flera år att lyckas befria läkaren och människorättsaktivisten Younus Sheikh från dödscellen i Rawalpindi, efter att han hade anklagats för blasfemi. Vi bifogar Internationella Humanistunionens (IHEU) uttalande om situationen för islamkritiker i Pakistan generellt och särskilt om fallet med Dr Sheikh.

Vi menar att migrationsdomstolen i sin bedömning av Khalids asylskäl inte har tagit tillräcklig hänsyn till den personliga berättelsen. Vi anser vidare att såväl de allmänna förhållandena i Pakistan med den lagstiftning och praktiserande av religiösa domstolar som förekommer, som den individuella situation den asylsökande upplevt, mycket starkt visar på ett skyddsbehov. Den personliga säkerheten kan inte förväntas vara garanterad av de inhemska myndigheterna, eftersom dels dessa själva kan tänkas vara ute efter honom, dels vissa områden och grupper fungerar relativt autonomt och inte står under effektiv översyn från myndigheternas sida.

Vi uppmanar till att ge Khalid Saeed omprövning och möjlighet att stanna i Sverige, så att både hans principiella rätt och faktiska frihet till att uttrycka sin livsåskådning säkerställs. Han och hans familj ska inte behöva riskera att utsättas för hot, repressalier eller än värre ting i ett samhälle där intoleransen mot livssynsminoriteter är legio och förskräckande.

Vi är glada att nu sajten <http://eticha.com/wearekhalid/support-help> upprättats till stöd för Khalid och hans familj. Khalids bror är dessutom sedan många år medlem av vårt förbund, efter ett par decennier i Sverige och familjen har alltså lång tids förankring i sitt medvetna ställningstagande för en ifrågasatt och hotad livsåskådning i Pakistan, liksom i sin kritik mot denna statsbildning i sig.

Vi vill slutligen hänvisa nedan till bl a en intressant rapport från UNHCR, som väl analyserats av Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd (FARR). Den visar hur den individuella flyktingens situation och berättelse inte tas på tillräckligt stort allvar av Migrationsverket. Vi menar på samma sätt att man allt annat än kan bortse ifrån en fortsatt förföljelse av Khalid om han skulle tvingas att återvända. Det går inte att utgå ifrån att denna risk skulle vara liten.

Med vänlig hälsning,

Christer Sturmark, ordförande Humanisterna i Sverige

David Pollock, president Europeiska Humanistfederationen

Sonja Eggerickx, president International Humanist and Ethical Union

(utdrag från Farr:s hemsida)

UNHCR:s kritik handlar bland annat om att det finns en stark tendens till att förlita sig på skriftlig bevisning. Det kan leda till avslag om den sökande inte har den skriftliga bevisning som begärs. Enligt UNHCR är förfarandet problematiskt och inte förenligt med svensk eller internationell rätt. Den stora kritiken gäller att den skriftliga bevisning som ofta krävs ändå bedöms ha ett lågt bevisvärde. UNHCR:s förslag för förbättring är att beslutsfattarna ska få utbildning och ha verktyg för att kunna fatta beslut.

I rapporten noteras att det förekommer brister vad gäller utredning av personliga omständigheter. Utredarna ställer ofta inga följdfrågor när den sökande berättar om våld och förföljelse som har drabbat anhöriga. Enligt rapporten ska tidigare förföljelse samt förföljelse av släkt och vänner, betraktas som en presumtion för att risk för förföljelse föreligger. Det är då upp till Migrationsverket att göra sannolikt att risk för upprepad förföljelse inte längre kvarstår vid ett återsändande.

I en majoritet av fallen gjorde Migrationsverket ingen bedömning av tidigare förföljelse, eller bedömde att utsagan hade bristande sannolikhet. I bedömningarna fick 43,5% avslag på grund av att risk för förföljelse inte ansågs föreligga. UNHCR:s rapportörer menar på att Migrationsverket har en hög tröskel för vad som räknas som förföljelse och att resten av flyktingdefinitionen inte tas i tillräckligt beaktande.

Rapporten identifierar svårigheter gällande analys av flyktinggrunder och hur orsakssammanhang kan säkerställas. 17% av de sökande fick avslag därför att incidenten som de åberopade som grund för sin flykt inte bedömdes ha någon koppling till flyktinggrunderna. Ett exempel är att den sökande inte kunnat bevisa att en attack mot familjens hem har berott på deras religionstillhörighet. UNHCR hävdar att orsakssamband kan påvisas med hjälp av landinformation.

Referenser:

<http://www.farr.se/index.php/20110918271/aktuellt-press/nyheter/unhcr-kritiskt-till-svensk-asyloproevning.html>

http://www.unhcr.se/fileadmin/user_upload/PDFdocuments/Studies-reports/QI-rapport-110909.pdf

Mänskliga rättigheter i Pakistan 2010:

http://www.riksdagen.se/Webbnav/?nid=71&dok_id=GX12768

http://www.riksdagen.se/Webbnav/?nid=71&dok_id=GX12883